

RAN DE TERRA,
RAN DE CEL

Teresa Costa-Gramunt

STONBERG

Z U R A

RAN DE TERRA, RAN DE CEL

Teresa Costa-Gramunt

STONBERG
EDITORIAL

COL·LECCIÓ DE POESIA STONBERG ZURA

Direcció: Jordi Cervera Nogués

© Teresa Costa-Gramunt

© de les característiques d'aquesta edició: Stonberg Editorial

Gran Via de les Corts Catalanes 636

08007 Barcelona (Catalunya)

Tel. 933 175 412

stonberg@stonbergeditorial.com

www.stonbergeditorial.com

Disseny de la coberta: Stonberg Editorial

Producció: Stonberg Editorial

Imatge de la coberta i de l'interior: © Ton Sant

Fotografia de l'autora: Oriol Pi de Cabanyes

Primera edició: novembre 2025

ISBN: 979-13-990994-1-6

DIPÒSIT LEGAL: B 20460-2025

Cap part d'aquesta publicació, inclòs el disseny de la coberta, pot ser reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, ja sigui elèctric, químic, mecànic, òptic, de gravació o de fotocòpia sense permís previ de la marca editorial.

Ton Sant – Bersen - Tècnica mixta i oli sobre tela.

A tu, lector, lectora

Els poemes que integren *Ran de terra, ran de cel* han estat escrits a poc a poc, lentament, escandits en silenci com en una oració interior tal com l'entenien Teresa d'Àvila.

A la mitjanit del dia 20-21 de gener de l'any 2020 va morir la mare. Aleshores, a cremadent, vaig escriure alguns versos. Després va venir el dol seguit d'un llarg silenci gràvid que va madurar en la forma d'uns poemes despullats de tot allò que ja no em semblava essencial. Aquesta poètica nua s'ha imposat en tot el llibre amb un sentiment germà al què sentia Paul Valéry quan afirmava que la poesia també serveix per pensar sense que aquest fet li tregui ni una gota de la llum de l'experiència més trasbalsadora i fins i tot mística. En el febrer de l'any 2023, vaig patir una operació d'urgència a vida o mort. Un tall monstruós, podia haver estat. El retorn a la vida després del fred quirúrgic s'expressa al costat d'una evocació de la meua àvia materna en versos d'amor de farigola. Poemes, doncs, sobre la llum de la mort i les ferides lluminoses —sí, la mort i les ferides transiten en la seva llum—, obren la primera part del llibre.

En el mes de març de l'any 2020, la Covid-19, la pandèmia que va assolir el planeta ara just fa cinc anys, ens va obligar a un confinament forçós. En el més esplendorós d'aquella primavera que enmig de tant de sofriment i mort va mostrar-se, als ulls del món, tan vigorosa i extremada, van sorgir alguns poemes. En anys successius van emergir els cants a les clarícies de la Pasqua i del solstici d'estiu amb les seves meravelles obrant en la natura, també en la natura humana: l'amor per les persones estimades, la família arribada de nou i els amics admirats nodreixen el cel a la terra en alguns dels poemes de la segona part del llibre.

Déu i l'art, Déu i la creació, el Déu de la vida fa camí també en l'homenatge a tots aquells que en són devots i inspira els poemes de la tercera part de *Ran de terra, ran de cel*: una metàfora del mester del poeta entre els dos mons que en talem nupcial relliguen la història dels dies i els somnis de les nits fecundes.

En un delicat retaule de contemplació de la natura, del cant a la bellesa del romànic pirinenc, de l'himne a les aigües del desglaç i a les flors menudes i de la llum que brilla en la tenebra, es corprèn l'ànima que se n'extasia com s'exalta en la visió dels ulls còsmics del Crist en Majestat de Sant Climent de Taüll. Amb aquesta taula sacra es clou *Ran de terra, ran de cel*, un present d'amor. No sabria expressar de millor manera la meua fe enamorada del més

bell, però també del més fràgil de l'existència humana que
m'ha fet escriure aquests versos.

Clos Sukkot,
Vilanova i la Geltrú, març del 2025

(...) l'esplendorós monument
en què s'haurà convertit la conversa...

ÀLEX SUSANNA

Les ombres vivifiquen el jardí.

De la mort, viuen.

Amb la mort, parlen.

Ressusciten el lloc

per on s'escampen.

ROSA FONT MASSOT

**EN LA MORT DE LA MARE
I ALTRES POEMES**

El cel sant

A Déu no és fàcil veure'l,
mare,
amb els ulls corporals.
Cal l'amor de pensar-lo,
de sentir-lo tibant a dins,
enfonyant la visió
fins a obrir el vel de la carn.
El cel en el teu cristal·lí,
mare,
té els sentits eixamplats:
és el cel de Déu, santament proveït
del teu cos de llum ja sense dolor.

Últimes hores

La mà menuda, cada dia més,
tota tu menuda amb l'esquena encorbada.
Molts anys damunt l'esquena.
Patiments.
Ara amb la mà menuda assenyaless la porta,
invisible porta que només veus tu.
Estàs a punt de franquejar el llindar.
T'hi espera el temps que no és temps,
pas a pas la ferida es va fent lluminosa.

(20-1-2020)

Mans, peus, ferides

Mans pietoses,
o professionals, tant se val,
eren mans de cura,
van prendre els teus peus
com ocells petits
i els van untar de crema
com si fos un oli sant.
Una gasa protegia les ferides.

En el teu taüt,
que t'anava tan balder,
una tela fina en forma de màndorla
t'embolcallava el cos vestit de blau.
No se't veien els peus nus,
tampoc les ferides.

Aquells braços

Aquells braços que em sostenien d'infant
i que els anys havien fet tan fràgils,
no han marxat, són aquí amb més virtut:
ja no els pesa, mare, el cos del dolor
ni els estreny el cor la sang espessa.
Com les flors d'ametller, aquells braços
són els vestits perfumats i tendres
que bressolen la Vida nova.

La rosa blanca

És d'anada o de tornada
el viatge de l'existència,
em pregunto mentre contemplo el teu taüt.
El dia que vas néixer el paisatge era cobert de neu.
Ara, sobre aquest bressol de sàndal,
una rosa blanca és el petit ram de núvia
no pas per emparaular la Vida,
ja ets en la Vida.

(23-1-2020)

